

สรุปวิชา 31101 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
เนื้อหาบทที่ 1 (Formative 1 ม.4 ภาคเรียนที่ 1)

ธรรมชาติของมนุษย์

- สัตว์มี 2 ชนิด - สัตว์โลก-อยู่คนเดียว
- สัตว์สังคม-อยู่เป็นกลุ่ม
- "มนุษย์จัดเป็นสัตว์สังคม ไม่มีมนุษย์คนเดียวในโลก"
- อริสโตเติล (บอก)

สัตว์เหมือนมนุษย์

- 1.กายภาพ(ex น้ำ อากาศ)/ชีวภาพ(ex อาหาร)
- 2.ลักษณะเหมือนบรรพบุรุษ
- 3.ปรับตัวได้
- 4.มีการสืบพันธุ์
- 5.มีอายุ อวัยวะคล้ายสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

สัตว์ต่างจากมนุษย์

- 1.ร่างการตั้งตรง ดวงตามองดีกว่า(มอง 3D ได้ - ผู้เขียน)
- 2.ประดิษฐ์ของได้
- 3.สมองใหญ่เทียบกับน้ำหนัก
- 4.สะสมความคิด ใช้สัญลักษณ์
- 5.ต้องการทางเพศไม่จำกัดฤดู
- 6.มีวัฒนธรรม [สำคัญสุด!]

ลักษณะพิเศษของคน 1.มีสัญลักษณ์ [สัตว์อาจมี แต่เราซับซ้อนกว่า 2.มีวัฒนธรรม

สังคม/ฝูงชน?

สังคม - มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีคุณสมบัติ :

- 1 เลี้ยงตนเองได้
- 2 มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมของตนเอง
- 3 มีอำนาจเหนือกลุ่มเล็กๆ

ฝูงชน - มารวมกันตามวัตถุประสงค์ เสร็จแล้วไม่มีการติดต่อกันอีก ex รถรถเมล์ โรงอาหาร

สาเหตุที่มนุษย์ต้องอยู่เป็นสังคม?

- 1.สนองความต้องการพื้นฐาน [สำคัญสุด!]
- 1.1 ชีวภาพ - อาหาร อากาศ ยา
- 1.2 กายภาพ - บ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ แสง ความร้อน
- 1.3 จิตวิทยา - คนรัก เห็นใจให้ความสำคัญ
- 1.4 สังคม - ถ่ายทอดเรียนรู้วัฒนธรรมกับผู้อื่น [ทำให้กลายเป็นสังคมมนุษย์!]
- 2.ให้มนุษย์สมบูรณ์ - มีวัฒนธรรม มีสถาบัน ex(ครอบครัว)
- 3.สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเองแล้วกลุ่ม - การประดิษฐ์คิดค้น ทำให้มีความรู้มากขึ้นเรื่อยๆ

หน้าที่ของสังคมมนุษย์

- 1.ผลิตสมาชิกใหม่ [ครอบครัว]
- 2.ผลิตสินค้าและบริการ
- 3.ให้การอบรมสั่งสอน สมาชิกใหม่ [ครอบครัว, ชักเกลา]
- 4.จัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม [กฎหมาย]

วัฒนธรรม - แบบแผนในการดำรงชีวิตที่คนในสังคมปฏิบัติร่วมกัน

ลักษณะของวัฒนธรรม

- 1.ได้มาจากการเรียนรู้ - ถ่ายทอดทางพันธุกรรมไม่ได้
- 2.เป็นมรดกทางสังคม - เป็นของส่วนรวมจากคนรุ่นก่อนๆ [มาจากการขัดเกลา]
- 3.เปลี่ยนแปลงได้ - จากการติดต่อสื่อสารกับสังคมอื่นๆและ การคิดค้น
- 4.เป็นวิถีชีวิตหรือแบบแผนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ - ช่วยให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ง่ายขึ้น

ประเภทของวัฒนธรรม

- 1.ทางวัตถุที่เป็นรูปธรรม - เครื่องมือเครื่องใช้ ภาพวาด รูปปั้น สิ่งก่อสร้าง บ้าน รถยนต์ เครื่องดนตรี
- 2.ที่ไม่ใช่วัตถุ/ทางนามธรรม/ทางจิตใจ - ความเชื่อ ค่านิยม อุดมคติ ประเพณี จารีต ศีลธรรม ประชญา

เนื้อหาของวัฒนธรรม

- 1.คติธรรม - เกี่ยวกับจิตใจมาจากศาสนา - กตัญญู ซื่อสัตย์ "นิมิตต์ สาธุรูปานิ กตัญญู กตเวทิตา" จำได้มั๊ย :D
- 2.เนติธรรม - ระเบียบกฎเกณฑ์ - กฎหมาย จารีต ศีล กฎเกณฑ์
- 3.สทธรรม - ทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข - การเข้าคิว การไหว้ มารยาทต่างๆ
- 4.วัตถุธรรม - สิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น - เครื่องมือ เครื่องใช้ บ้าน ยารักษาโรค

ความสำคัญของวัฒนธรรม

- 1.สร้างความสะดวกสบายและความสงบสุข ทำให้ปลอดภัย
- 2.ช่วยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Unity?) มีแบบแผนปฏิบัติเดียวกัน
- 3.กำหนดหน้าที่บทบาทของแต่ละคนในสังคม ทำให้คนในสังคมมีระเบียบและความรับผิดชอบ
- 4.วัฒนธรรมทางวัตถุทำให้เกิดวิวัฒนาการทางสังคม สร้างความสะดวกสบาย สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ของสังคม
- 5.(ไม่รู้ความสำคัญเปล่า) ทำอย่างไรให้สมาชิกในสังคมมีความเจริญอย่างสมดุล (อ่านต่อด้านล่าง)

ความล้ำทางวัฒนธรรม/ช่องว่างทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมด้านหนึ่งเร็วไป/ช้าไปไม่สมดุล ex ด้านวัตถุมากกว่าคุณธรรม ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ความล้ำไม่เท่ากับ ความล้ำหลัง ความล้ำหลัง = เก่า ห่วย เลิกใช้!

แผนภาพ?

ความต้องการอยู่ร่วมกันของมนุษย์

|

| (ก่อให้เกิด)

V

สังคมมนุษย์

|

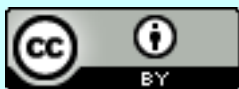
| (คิดแบบแผนในการดำเนินชีวิต)

V

วัฒนธรรม

Note

- ความเชื่อเปลี่ยนยาก ประเพณี ทัศนคติ บรรทัดฐาน อาจเปลี่ยนได้
- การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ต้องดูว่าอยู่ในอย่างไรอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 หรือเปล่าถ้าไม่มีไม่นับว่าเปลี่ยน

งานชิ้นนี้(เฉพาะส่วนได้ที่เขียนขึ้นเอง) สงวนลิขสิทธิ์งานชิ้นนี้ตามสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์แสดงที่มา 3.0 ประเทศไทย (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/th/>) สามารถนำไปเผยแพร่ ดัดแปลงหรือ ใช้ในทางการค้า ได้ ขอเพียงระบุแหล่งที่มาเท่านั้น แต่จะไม่มี การรับผิดชอบข้อผิดพลาดใดๆในเนื้อหาทั้งสิ้น